

Струка(назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА				
Занимање (назив): ТРГОВАЧКИ ТЕХНИЧАР				
Предмет (назив): ЕКОНОМИЈА				
Опис (предмета): Стручно-теоријски предмет				
Модул (наслов): РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА РОБНИХ ПРОИЗВОЂАЧА				
Датум: 2023. година		Шифра:		Редни број: 06
Сврха				
Модул омогућава ученицима да савладају основне економске законе робне производње, да се упознају са савременим кретањима и тенденцијама робне производње.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
За разумијевање овог модула неопходно је, поред основних знања из области економије, да су ученици савладали претходни модул (робна производња).				
Циљеви				
Изучавањем овог модула ученици ће стећи знање о различитим основама за учешће у расподјели националног дохотка у савременој робној привреди, основним облицима капитала и дохоцима који се присвајају по основу њих, разумјети утицај крупне робне производње на карактер и структуру дохотка, стећи знање о основним карактеристикама друштвене репродукције у савременом друштву.				
Теме				
1. Акумулација 2. Бруто домаћи производ и национални доходак 3. Облици доходака у робној привреди 4. Карактеристике друштвено-економске репродукције у савременом друштву				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Акумулација	- дефинише појам акумулације; - објашњава зависност акумулације од структуре предујмљеног капитала; - набраја могућности расподјеле акумулације.	- изводи закључак о нужности акумулације за робног произвођача; - анализира процесе концентрације и централизације капитала.	- развија смисао за прегледност, организованост и уредност; - развија тимски рад у циљу конструктивне комуникације; - развија самосталност и одговорност у раду; - развија функционалну економску писменост; - развија радне навике и	- На почетку модула наставник информише ученике о наставним темама које ће изучавати. - Користи оне наставне методе које на најбољи начин презентују одређену наставну јединицу. - Поред усменог излагања наставник користи интерактивне методе учења (групни рад, пројекат, групна размјена идеја и сл.). - Провјерити стечено знање из претходних модула. - Мотивисати ученике да објасне акумулацију и

			културу рада; - развија способност изражавања властитих аргумената и закључака о факторима који одређују обим и динамику раста бруто домаћег производа; - развија способност употребе статистичких података за анализу достигнутог степена развоја земље; - развија систематичност у раду; - формира одређена увјерења о значају запослених као најдрагоцјенијем ресурсу предузећа; - развија способности за конкретну оцјену радних учинака у пракси; - развија позитиван став о критеријуму распоdjеле дохотка у савременој привреди, има јасну представу о облицима плаћања радне снаге, процјењује и доноси закључке у ком случају капиталиста прелази са плаћања радне снаге по комаду на плаћање радне снаге по времену, изнесе своје закључке о облицима пласмана капитала и њиховим дохоцима, схвати и сагледа утицај закона робне производње на карактер и структуру појединих доходака;	презентују предности финансирања репродукције и акумулације. - Подстицати ученике да размјењивањем идеја анализирају процес концентрације и централизације капитала.
2. Бруто домаћи производ и национални доходак	- дефинише појам бруто домаћег производа; - дефинише појам друштвеног производа; - набраја и објашњава факторе који утичу на величину бруто домаћег производа; - дефинише појам националног дохотка; - објашњава облике распоdjеле националног дохотка.	- разликује номинални, реални и потенцијални бруто домаћи производ; - разумије појам и начин израчунавања бруто домаћег производа; - израчунава национални доходак по глави становника; - идентификује национални доходак као основу распоdjеле у робној привреди.	- Уводи ученике у обраду и анализу макроекономских категорија које се користе у приказивању успјеха и напретка једне привреде и државе у цјелини. - Мотивише ученике да самостално или у тиму, користећи статистичке податке, презентују кретање бруто домаћег производа и националног дохотка, у одређеном временском периоду. - Припрема примјере (национални доходак по глави становника) за анализу достигнутог степена развоја земље и омогућити ученицима да упоређивањем између различитих земаља изврше њихово рангирање по степену развијеност - Користи статистичке податке, индивидуалне презентације, радне листове, квиз и израду постера.	
3. Облици доходака у робној производњи	- набраја врсте доходака; - дефинише појам најамнине; - дефинише појам профита; - објашњава распоdjелу профита и начин настанка екстрапрофита; - дефинише појам камате и каматне	- утврђује поријекло појединих врста доходака робног произвођача; - набраја облике најамнине; - анализира процес стварања профита; - израчунава профитну стопу робног произвођача; - израчунава каматну	- Поред усменог излагања, које се своди на дефинисање и разликовање облика доходака, ученике ангажује да активно учествују у обради теме користећи савремене наставне методе рада. - Мотивисати ученике да дискутују о начинима и мотивима за стицање различитих облика профита. - Подстиче ученике да самостално кроз дискусију разликују облике пласмана капитала и њихове дохотке. - Бира задатке чије рјешавање може помоћи	

	стопе; - дефинише ренту; - објашњава поступак настанка акционарског капитала; - дефинише дивиденду.	стопу; - набраја врсте прихода које земљопосједник присваја кроз ренту; - препознаје значај акционарског капитала за настанак и управљање корпорацијама.	- способан да развије критички став према промјенама у друштвено-економској структури савременог друштва изазваних постојећом техничко-технолошком револуцијом, доноси закључке и вреднује законе савремене привреде као најважнијег фактора привређивања.	бољем разумијевању облика пласмана капитала. - Подстаћи ученике да дефинишу разлике између висине остварења прихода по основу различитих капитала. - Сугерисати могуће ризике код пласмана капитала ради стицања одређених врста доходака. - За реализацију ове теме може да се користи индивидуалним/групним презентацијама и дискусијом на договорене теме.
4. Карактеристике друштвено-економске репродукције у савременом друштву	- препознаје промјене које се дешавају на факторима рада; - објашњава правце будућег развоја производње; - објашњава улогу државе и њеног интервенционизма у области друштвене производње.	- указује на промјене у производним снагама и производним односима; - анализира карактер достигнутог нивоа свјетске производње.		- Провјером усвојеног знања претходне наставне јединице, ученике мотивисати да учествују у обради карактеристика друштвено-економске репродукције у савременом друштву. - Дискутовати са ученицима о утицају државе на правце развоја производње. - Подстаћи ученике да прате научна и техничка достигнућа у области производње. - Разговором и питањима наводи ученике да изведу закључак о актуелним дешавањима у производњи. - Користи радне листове, квиз, шематске приказе, индивидуалне и групне презентације. Подстиче ученике на израдау постера и писање есеја.

Интеграција

Овај модул се може користити као основа за наставак образовања као и у пракси производних и трговинских предузећа.

Извори

- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

